

॥ तैत्तिरीय संहिता ॥

॥ पञ्चमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः ॥

वर्चसा वै ते दर्शपूर्णमासावपं तनुते सरंस्वत्यै पञ्चविंशतिश्च॥१॥

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तादुन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय।
तस्यां देवा अधि संवसन्त उत्तमे नाकं इह मादयन्ताम्।
यत्ते देवा अदधुर्भागधेयममावास्ये संवसन्तो महित्वा। सा
नो यज्ञमपि पृहि विश्ववारे रयिं नो धेहि सुभगे सुवीरम्।
निवेशनी संगमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्त्यावेशयन्ती।
सहस्रपोषः सुभगा रराणा सा न आ गन्वर्चसा [1]

संविदाना। अग्नीषोमौ प्रथमौ वीर्येण वसून्नुद्रानादित्यानिह
जिन्वतम्। माध्यः हि पौर्णमासं जुषेथाम्ब्रह्मणा
वृद्धौ सुकृतेन सातावथास्मभ्यः सहवीराः रयिं नि
यच्छतम्। आदित्याश्चाङ्गिरसश्चाग्नीनादधत ते दर्शपूर्णमासौ
प्रेप्सन्तेषामङ्गिरसां निरुप्तः हविरासीदथादित्या एतौ
होमावपश्यन्तावजुहवुस्ततो वै ते दर्शपूर्णमासौ [2]

पूर्व आलभन्त दर्शपूर्णमासावालभमान एतौ होमौ
 पुरस्ताञ्जुहुयात्साख्यादेव दर्शपूर्णमासावा लभते ब्रह्मवादिनो
 वदन्ति स त्वै दर्शपूर्णमासावालभेत य एनयोरनुलोमं
 च प्रतिलोमं च विद्यादित्यमावास्याया ऊर्ध्वं तदनुलोम-
 म्पौर्णमास्यै प्रतीचीनं तत्प्रतिलोमय्यत्पौर्णमासीम्पूर्वामालभेत
 प्रतिलोममेनावा लभेतामुमपख्खीयमाणमन्वप [3]

खीयेत सारस्वतौ होमौ पुरस्ताञ्जुहुयादमावास्या
 वै सरस्वत्यनुलोममेवेनावा लभतेऽमुमाप्यायमानमन्वा
 प्यायत आग्रावैष्णवमेकादशकपालम्पुरस्तान्निर्वपेत्सरस्वत्यै
 चरुः सरस्वते द्वादशकपालय्यद्वाग्रेयो भवत्यग्निर्वै
 यज्ञमुखं यज्ञमुखमेवर्द्धिम्पुरस्ताद्धत्ते यद्वैष्णवो भवति
 यज्ञो वै विष्णुर्यज्ञमेवारभ्य प्र तनुते सरस्वत्यै चरुर्भवति
 सरस्वते द्वादशकपालोऽमावास्या वै सरस्वती पूर्णमासः
 सरस्वान्तावेव साख्यादा रभत ऋध्रोत्याभ्यान्द्वादशकपालः
 सरस्वते भवति मिथुनत्वाय प्रजात्यै मिथुनौ गावौ दखिष्णा
 समृद्धौ ॥ [4]

ऋषयो वा इन्द्रमप्रत्यख्यं नापश्यन्तं वसिष्ठः
 प्रत्यख्यम्पश्यत्सोऽब्रवीद्ब्राह्मणं ते वख्यामि यथा
 त्वत्पुरोहिताः प्रजाः प्रजनिष्यन्तेऽथ मेतरेभ्य ऋषिभ्यो
 मा प्र वोच इति तस्मा एतान्थस्तोमभागानब्रवीत्ततो
 वसिष्ठपुरोहिताः प्रजाः प्राजायन्त तस्माद्वासिष्ठो ब्रह्मा कार्यः
 प्रैव जायते रश्मिरसि ख्याय त्वा ख्यं जिन्वेति [5]

आह देवा वै ख्यो देवेभ्य एव यज्ञम्प्राह प्रेतिरसि
 धर्माय त्वा धर्मं जिन्वेत्याह मनुष्या वै धर्मो मनुष्येभ्य
 एव यज्ञम्प्राहान्वितिरसि दिवे त्वा दिवं जिन्वेत्याहैभ्य एव
 लोकेभ्यो यज्ञम्प्राह विष्टम्भोऽसि वृष्ट्यै त्वा वृष्टिं जिन्वेत्याह
 वृष्टिमेवाव [6]

रुद्धे प्रवास्यनुवासीत्याह मिथुनत्वायोशिगंसि
 वसुभ्यस्त्वा वसूञ्जिन्वेत्याहाष्टौ वसंव एकादश रुद्रा
 द्वादशादित्या एतावन्तो वै देवास्तेभ्य एव यज्ञम्प्राहौजोऽसि
 पितृभ्यस्त्वा पितृञ्जिन्वेत्याह देवानेव पितृननु सं तनोति
 तन्तुरसि प्रजाभ्यस्त्वा प्रजा जिन्व [7]

इत्याह पितृनेव प्रजा अनु सं तनोति पृतनाषाडसि

प॒शुभ्य॑स्त्वा प॒शूञ्जि॒न्वेत्या॑ह प्र॒जा ए॒व प॒शून॑नु सं
 त॑नोति रे॒वद॑स्योष॑धीभ्य॒स्त्वौष॑धीर्जि॒न्वेत्या॑हौष॑धीष्वे॒व
 प॒शून्प्रति॑ ष्ठापयत्यभि॒जिद॑सि यु॒क्तग्रा॑वेन्द्रा॒य त्वेन्द्रं
 जि॒न्वेत्या॑हाभि॒जित्या॑ अधि॑पतिरसि प्रा॒णाय॑ त्वा प्रा॒णम् [8]

जि॒न्वेत्या॑ह प्र॒जास्वे॒व प्रा॒णान्द॑धाति त्रि॒वृद॑सि
 प्र॒वृद॑सीत्या॑ह मिथु॒नत्वा॑य स॒रोहो॑ऽसि नी॒रोहो॑ऽसीत्या॑ह
 प्रजा॑त्यै वसु॒कोऽसि॑ वे॒षश्चि॑रसि वस्य॑ष्टि॒रसीत्या॑ह प्र॒तिष्ठि॑त्यै॥
 [9]

बृ॒हता॑ साम्नां वष॑ट्कारेण॒ वज्रे॑ण॒ षट्त्वारि॑ंशच्च॥३॥

अ॒ग्निना॑ दे॒वेन॒ पृ॒त॒ना ज॑यामि गाय॒त्रेण॒ छ॒न्द॑सा
 त्रि॒वृ॒ता स्तो॑मे॒न रथं॑त॒रेण॒ साम्नां॑ वष॑ट्कारेण॒ वज्रे॑ण
 पू॒र्वजा॑न्प्रातृ॒व्या॒नध॑रान्पादया॒म्यवै॑नान्बाधे॒ प्रत्ये॑नान्नुदे॒ऽस्मिन्ख॑रये॒
 योऽस्मा॑न्द्वेष्टि॒ यं च॑ वयं द्वि॒ष्मो वि॑ष्णोः क्रमे॒णात्ये॑नान्क्रामा॒मीन्द्रे॑ण
 दे॒वेन॒ पृ॒त॒ना ज॑यामि त्रै॒ष्टु॒भेन॒ छ॒न्द॑सा पञ्चद॒शेन॒ स्तो॑मे॒न
 बृ॒हता॑ साम्नां वष॑ट्कारेण॒ वज्रे॑ण [10]

स॒ह॒जान् विश्वे॑भिर्दे॒वेभिः॑ पृ॒त॒ना ज॑यामि जाग॑तेन॒
 छ॒न्द॑सा सप्तद॒शेन॒ स्तो॑मे॒न वाम॑दे॒व्येन॒ साम्नां॑ वष॑ट्कारेण॒

वज्रेणापरजानिन्द्रेण सयुजो वयं सांसह्याम पृतन्यतः।
घ्नन्तो वृत्राण्यप्रति। यत्ते अग्ने तेजस्तेनाहं तेजस्वी भूयासं
यत्ते अग्ने वर्चस्तेनाहं वचस्वी भूयासं यत्ते अग्ने हरस्तेनाहं
हरस्वी भूयासम्॥ [11]

सवितुर्देवा यज्ञमुषः सर्वा देवतास्त्रिचत्वारिंशच्च॥4॥

ये देवा यज्ञह्नो यज्ञमुषः पृथिव्यामध्यासते। अग्निर्मा
तेभ्यो ररख्यतु गच्छेम सुकृतो वयम्। आगन्म मित्रावरुणा
वरेण्या रात्रीणाम्भागो युवयोर्यो अस्ति। नाकं गृह्णानाः
सुकृतस्य लोके तृतीये पृष्ठे अधि रोचने दिवः। ये देवा
यज्ञह्नो यज्ञमुषोऽन्तरिख्येऽध्यासते। वायुर्मा तेभ्यो ररख्यतु
गच्छेम सुकृतो वयम्। यास्ते रात्रीः सवितः [12]

देव्यानीरन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति। गृहैश्च सर्वैः प्रजया
न्वग्ने सुवो रुहाणास्तरता रजांसि। ये देवा यज्ञह्नो
यज्ञमुषो दिव्यध्यासते। सूर्यो मा तेभ्यो ररख्यतु गच्छेम
सुकृतो वयम्। येनेन्द्राय समभरः पयांस्युत्त- मेन हविषा
जातवेदः। तेनाग्ने त्वमुत वर्धयेमं संजातानां श्रेष्ठ आ
धेह्येनम्। यज्ञह्नो वै देवा यज्ञमुषः [13]

सन्ति॒ त ए॒षु लो॒केष्वा॑स॒त आ॒ददा॑ना विम॒थ्ना॒ना यो
ददा॑ति॒ यो यज॑ते॒ तस्य॑। ये दे॒वा य॑ज्ञ॒हनः॑ पृथि॒व्याम॑ध्यास॒ते
ये अ॒न्तरि॑ख्ये॒ ये दि॒वीत्या॑हे॒माने॒व लो॒काः स्ती॒र्त्वा स॑गृ॒हः
सप॑शुः सुव॒र्गं लो॒कमे॒त्यप॒ वै सोम॑ने॒जाना॑द्दे॒वता॑श्च य॒ज्ञश्च॑
क्राम॑न्त्याग्ने॒यम्पञ्च॑क॒पालमु॒दवसा॑नीयं॒ निर्व॑पेद॒ग्निः सर्वा॑
दे॒वताः॑ [14]

पाङ्क्तौ॑ य॒ज्ञो दे॒वता॑श्चै॒व य॒ज्ञं चाव॑ रु॒न्दे गाय॑त्रो
वा अ॒ग्निर्गा॑य॒त्रछ॑न्दास्तं॒ छन्द॑सा॒ व्य॑र्धयति॒ यत्पञ्च॑क॒पालं
क॒रोत्य॑ष्टाक॒पालः का॒र्योऽष्टा॑ख॒रा गाय॑त्री गा॒यत्रो॑ऽग्निर्गा॑य॒त्रछ॑न्
स्वेनै॒वैनं॑ छन्द॑सा॒ सम॑र्धयति॒ प॒ङ्क्तौ या॒ज्यानु॒वाक्ये॑ भवतुः
पाङ्क्तौ॑ य॒ज्ञस्तेनै॒व य॒ज्ञान्नै॑ति॥ [15]

समानानामोषधीष्वेव पशून्मह्यैर्जमानायेकञ्च॥ 5॥

सूर्यो॑ मा दे॒वो दे॒वेभ्यः॑ पातु वा॒युर॒न्तरि॑ख्याद्यज॒मानोऽग्नि॑र्मा
पातु॑ च॒रख्य॑षः। स॒ख्य शू॒ष स॒वित॑र्वि॒श्वच॑र्षण ए॒तेभिः॑
सोम॑ नाम॒भिर्वि॑धेम ते॒ तेभिः॑ सोम॑ नाम॒भिर्वि॑धेम
ते। अ॒हम्प॒रस्ता॑द्द॒हम॒वस्ता॑द्द॒हं ज्योति॑षा॒ वि तमो॑
ववार॑। यद॒न्तरि॑ख्यं॒ तदु॑ मे पि॒ताभू॑द्द॒हः सूर्य॑मु॒भयतो॑

ददर्शाहम्भूयासमुत्तमः संमानानाम् [16]

आ संमुद्रादाऽन्तरिक्षात्प्रजापतिरुदधिं च्यावयातीन्द्रः प्र
स्रौतु मरुतो वरषयन्तून्भय पृथिवीम्भिन्द्रीदं दिव्यं नभः।
उद्रो दिव्यस्य नो देहीशानो वि सृजा दृतिम्। पशवो वा एते
यदादित्य एष रुद्रो यदग्निरोषधीः प्रास्याग्नावादित्यं जुहोति
रुद्रादेव पशून्तर्दधात्यथो ओषधीष्वेव पशून् [17]

प्रतिष्ठापयति कविर्यज्ञस्य वि तनोति पन्थां नाकस्य
पृष्ठे अधि रोचने दिवः। येन हव्यं वहसि यासि दूत इतः
प्रचेता अमुतः सनीयान्। यास्ते विश्वाः समिधः सन्त्यग्ने याः
पृथिव्याम्बर्हिषि सूर्ये याः। तास्ते गच्छन्त्वाहुतिं घृतस्य
देवायते यजमानाय शर्म। आशासानः सुवीर्यं रायस्पोषः
स्वश्चियम्। बृहस्पतिना राया स्वगाकृतो मह्यं यजमानाय
तिष्ठ॥ [18]

पाशवृष्णिंयावतस्त्रिशब्दं॥6॥

सं त्वा नह्यामि पयसा घृतेन सं त्वा नह्याम्यप ओषधीभिः।
सं त्वा नह्यामि प्रजयाहमद्य सा दीर्घिता संनवो वाजंमस्मे।
प्रेतु ब्रह्मणस्पती वेदिं वर्णेन सीदतु। अथाहमनुकामिनी स्वे

लो॒के वि॒शा इ॒ह। सु॒प्र॒जसं॑स्त्वा व॒यः सु॒प॒त्नीरु॑पं सेदिम। अ॒ग्रे
सप॒त्न॒द॒र्म्भ॒न॒मद॑ब्धासो॒ अदा॑भ्यम्। इ॒मं वि॒ ष्या॑मि॒ वरु॑णस्य
पाश॑म् [19]

यम॑ब॒ध्रीत॑ सवि॒ता सु॒केतः॑। धा॒तुश्च॒ योनौ॑ सु॒कृत॑स्य लो॒के
स्यो॒न॒म्मे स॒ह प॒त्या॑ करोमि। प्रेह्यु॒देह्यु॑तस्य॑ वा॒मीर॑न्व॒ग्निस्तेऽग्रं॑
नय॒त्वदि॑तिर्मध्यं ददता॑ रु॒द्राव॑सृष्टासि युवा नाम॒ मा मां
हि॑सी॒र्वसु॑भ्यो रु॒द्रेभ्य॑ आ॒दित्ये॑भ्यो वि॒श्वेभ्यो॑ वो दे॒वेभ्यः॑
प॒त्रेज॑नीर्गृह्णामि य॒ज्ञाय॑ वः प॒त्रेज॑नीः सादयामि॒ विश्व॑स्य ते
विश्वा॑वतो॒ वृष्णि॑यावतः [20]

तवा॑ग्रे वा॒मीर॑नु॒ संदृ॑शि वि॒श्वा रेता॑सि धि॒षीया॑ग॒न्देवा॑न्
य॒ज्ञो नि दे॒वीर्दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञम॑शिष॒न्नस्मि॑न्त्सु॒न्वति॑ यज॑मान
आ॒शिषः॑ स्वाहा॑कृताः समु॒द्रेष्ठा॑ ग॒न्धर्व॑मा तिष्ठ॒ताऽनु॑। वात॑स्य
प॒त्मन्नि॒ड ई॒डिताः॑॥ [21]

जुहूरथो ब्रह्मं सुवा ९ सप्तदश च॥7॥

व॒ष॒ट्कारो॑ वै गा॒य॒त्रियै॑ शिरो॑ऽच्छि॒न॒त्तस्यै॑ रसः॒ परा॑प॒त॒त्स
पृ॒थि॒वीम्प्रावि॑श॒त्स ख॑दि॒रोऽभ॑वद्यस्य॒ खादि॑रः सु॒वो भ॑वति
छ॒न्द॑सा॒मेव॑ रसे॒नाव॑ द्यति॒ सर॑सा अ॒स्याहु॑तयो॒ भव॑न्ति

तृतीयस्यामितो दिवि सोम आसीत्तं गायत्र्याहरत्तस्य
 पर्णमच्छिद्यत् तत्पर्णोऽभवत्तत्पर्णस्य पर्णत्वं यस्य पर्णमयी
 जुहूः [22]

भवन्ति सौम्या अस्याहुतयो भवन्ति जुषन्तेऽस्य देवा
 आहुतीर्देवा वै ब्रह्मन्नवदन्त तत्पर्ण उपाशृणोत्सुश्रवा वै नाम
 यस्य पर्णमयी जुहूर्भवति न पापः श्लोकः शृणोति ब्रह्म
 वै पर्णो विष्मरुतोऽन्नं विष्मारुतोऽश्वत्थो यस्य पर्णमयी
 जुहूर्भवत्याश्वत्थ्युपभृद्ब्रह्मणैवान्नमव रुन्देऽथो ब्रह्म [23]

एव विश्वध्यूहति राष्ट्रं वै पर्णो विडंश्वत्थो
 यत्पर्णमयी जुहूर्भवत्याश्वत्थ्युपभृद्राष्ट्रमेव विश्वध्यूहति
 प्रजापतिर्वा अंजुहोत्सा यत्राहुतिः प्रत्यतिष्ठत्ततो विकङ्कत
 उदतिष्ठत्ततः प्रजा असृजत् यस्य वैकङ्कती ध्रुवा भवति
 प्रत्येवास्याहुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रैव जायत एतद्वै सुचाः
 रूपं यस्यैवः रूपाः सुचो भवन्ति सर्वाण्येवैनः रूपाणि
 पशूनामुप तिष्ठन्ते नास्यापरूपमात्मजायते॥ [24]

उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा ज्योतिष्मते

ज्योतिष्मन्तं गृह्णामि द्रव्याय द्रव्यवृधे रातं देवेभ्योऽग्निजिह्वेभ्य-
 स्त्वर्तायुभ्य इन्द्रज्येष्ठेभ्यो वरुणराजभ्यो वातापिभ्यः
 पर्जन्यात्मभ्यो दिवे त्वान्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वापेन्द्र
 द्विषतो मनोऽप जिज्यासतो जह्यप यो नोऽरातीयति
 तं जहि प्राणाय त्वापानाय त्वा व्यानाय त्वा सते
 त्वासते त्वाद्ध्यस्त्वौषधीभ्यो विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यो यतः
 प्रजा अक्विद्रा अजायन्त तस्मै त्वा प्रजापतये विभूदात्रे
 ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं जुहोमि॥ [25]

उपयामगृहीतो जुहोमि त्रिचत्वारिंशच्च॥9॥

यां वा अध्वर्युश्च यजमानश्च देवतामन्तरितस्तस्या आ
 वृश्चेते प्राजापत्यं दधिग्रहं गृहीयात्प्रजापतिः सर्वा देवता
 देवताभ्य एव नि हुवाते ज्येष्ठो वा एष ग्रहाणाय्यस्यैष
 गृह्यते ज्यैष्ठ्यमेव गच्छति सर्वासां वा एतद्देवतानां रूपं
 यदेष ग्रहो यस्यैष गृह्यते सर्वाण्येवैनं रूपाणि पशूनामुप
 तिष्ठन्त उपयामगृहीतः [26]

असि प्रजापतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं
 गृह्णामीत्याह ज्योतिरेवैनं समानानां करोत्यग्निजिह्वेभ्यस्त्वर्ताय

इत्या॑हैताव॑ती॒र्वै दे॒वता॒स्ताभ्य॑ ए॒वैन॒ः सर्वा॑भ्यो गृ॒ह्णात्य॑पेन्द्र
द्विष॒तो मन॒ इत्या॑ह॒ भ्रातृ॑व्यापनुत्यै प्रा॒णाय॑ त्वापा॒नाय॒
त्वेत्या॑ह प्रा॒णाने॒व यज॑माने दधाति॒ तस्मै॑ त्वा प्र॒जाप॑तये
विभू॒दात्रे॒ ज्योति॑ष्मते॒ ज्योति॑ष्मन्तं जुहोमि [27]

इत्या॑ह प्र॒जाप॑तिः सर्वा॑ दे॒वताः सर्वा॑भ्य ए॒वैन॑
दे॒वता॑भ्यो जुहोत्याज्यग्र॒हं गृ॑हीया॒त्तेज॑स्कामस्य॒ तेजो॑ वा
आज्य॑न्तेज॒स्यैव॑ भ॒वति॑ सोमग्र॒हं गृ॑हीयाद्व॒ह्मव॑र्च॒सका॑मस्य
ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं वै सोमो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्यैव॑ भ॒वति॑ दधिग्र॒हं
गृ॑हीयात्प॒शुका॑म॒स्योर्गै दध्यू॑र्क्प॒शवं॑ ऊ॒र्जैवा॑स्मा
ऊ॒र्जम्प॒शून॑वं रुन्दे॥ [28]

तत्रा॑णग्र॒हाः स॒प्तत्रि॑ंशच्च॥10॥

त्वे क्रतु॑मपि॒ वृञ्ज॑न्ति॒ विश्वे॒ द्विर्य॑दे॒ते त्रि॑र्भव॒न्त्यूमाः॑। स्वा॒दोः
स्वादी॑यः स्वा॒दुना॑ सृजा॒ सम॑तं ऊ॒ षु मधु॑ मधु॒नाभि॑ योधि।
उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जुष्टं गृ॒ह्णाम्ये॑ष ते योनिः
प्र॒जाप॑तये त्वा। प्रा॒णग्र॒हान्गृ॑ह्णात्ये॒ताव॑द्वा अ॑स्ति याव॑दे॒ते ग्र॒हाः
स्तोमा॑श्छन्दा॑ऽसि पृ॒ष्ठानि॒ दिशो॑ याव॑दे॒वास्ति॒ तत् [29]

अव॑ रुन्दे ज्ये॒ष्ठा वा ए॒तान्ब्रा॑ह्म॒णाः पु॒रा वि॒द्वाम॑क्र॒न्तस्मा॑त्तेषा॒

सर्वा दिशोऽभिजिता अभूवन् यस्यैते गृह्यन्ते ज्यैष्ठ्यमेव
 गच्छत्यभि दिशो जयति पञ्च गृह्यन्ते पञ्च दिशः सर्वास्वेव
 दिग्बुध्वन्ति नवनव गृह्यन्ते नव वै पुरुषे प्राणाः प्राणानेव
 यजमानेषु दधति प्रायणीये चोदयनीये च गृह्यन्ते प्राणा वै
 प्राणग्रहाः [30]

प्राणैरेव प्रयन्ति प्राणैरुद्यन्ति दशमेऽहन्गृह्यन्ते प्राणा वै
 प्राणग्रहाः प्राणेभ्यः खलु वा एतत्प्रजा यन्ति यद्वामदेव्यं
 योनेश्च्यवते दशमेऽहन्वामदेव्यं योनेश्च्यवते यदशमेऽहन्गृह्यन्ते
 प्राणेभ्य एव तत्प्रजा न यन्ति॥ [31]

वोढवे दृतस्वन्तमुं सीदत्वा यत्र चत्वारि च॥11॥

प्र देवं देव्या धिया भरता जातवेदसम्। हव्या
 नो वरखदानुषक्। अयमुष्य प्र देवयुरहोता यज्ञाय
 नीयते। रथो न योरभीवृतो घृणीवाश्चेतति त्मना।
 अयमग्निरुष्यत्यमृतादिव जन्मनः। सहसश्चिथ्सर्हीयान्देवो
 जीवातवे कृतः। इडायास्त्वा पदे वयं नाभा पृथिव्या अधि।
 जातवेदो नि धीमह्यग्रै हव्याय वोढवे। [32]

अग्रे विश्वेभिः स्वनीक देवैरूर्णावन्तम्प्रथमः सीद योनिम्।

कुलायिनं घृतवन्तं सवित्रे यज्ञं नय यजमानाय साधु।
सीदं होतः स्व उं लोके चिकित्वान्त्सादया यज्ञं सुकृतस्य
योनौ। देवावीर्देवान् हविषा यजास्यग्रे बृहद्यजमाने वयो धाः।
नि होता होतृषदने विदानस्त्वेषो दीदिवा अंसदत्सुदख्यः।
अदब्धव्रतप्रमतिर्वसिष्ठः सहस्रम्भरः शुचिजिह्वो अग्निः। त्वं
दूतस्त्वम् [33]

उ नः परस्पास्त्वं वस्य आ वृषभ प्रणेता। अग्रे तोकस्य
नस्तने तनूनामप्रयुच्छन्दीद्यद्वोधि गोपाः। अभि त्वा देव
सवितरीशानं वार्याणाम्। सदावन्भागमीमहे। मही द्यौः
पृथिवी च न इमं यज्ञमिमिख्यताम्। पिपृतां नो भरीमभिः।
त्वामग्रे पुष्करादध्यथर्वा निरमन्थत। मूर्ध्नो विश्वस्य वाघतः।
तमु [34]

त्वा दध्यङ्गुषिः पुत्र ईधे अथर्वणः। वृत्रहणम्पुरंदरम्। तमु
त्वा पाथ्यो वृषा समीधे दस्युहन्तमम्। धनंजयं रणेरणे।
उत ब्रुवन्तु जन्तव उदग्निर्वृत्रहाजनि। धनंजयो रणेरणे। आ
यं हस्ते न खादिनं शिशुं जातं न बिभ्रति। विशामग्निः
स्वध्वरम्। प्र देवं देववीतये भरता वसुवित्तमम्। आ स्वे

योनौ नि षीदतु। आ [35]

जातं जातवेदसि प्रियं शिशीतातिथिम्। स्योन
आ गृहपतिम्। अग्निनाग्निः समिध्यते कविर्गृहपतिर्युवा।
हव्यवाङ्मुह्यस्यः। त्वं ह्यग्ने अग्निना विप्रो विप्रेण
सन्धस्ता। सखा सख्या समिध्यसे। तम्मर्जयन्त
सुक्रतुम्पुरोयावानमाजिषु। स्वेषु खष्येषु वाजिनम्। यज्ञेन
यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन्। ते ह
नाकम्महिमानः सचन्ते यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः॥

[36]

॥ हरिः ओम्॥ तैत्तिरीयसंहिता चतुर्थकाण्डे प्रथमः प्रश्नः॥

युञ्जान इमामगृभ्णन्देवस्य सन्ते वि पाजसा वसवस्त्वा समास्त्वोर्ध्वा अस्याकृतिर्व्यँदग्ने यान्यग्ने यय्यँजमेकादश॥11॥

युञ्जानो वर्म च स्थ आदित्यास्त्वा भारती स्वा अहं षट्त्वारिंशत्॥46॥ युञ्जानो वाजँवाजे॥ हरिः ओम्।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु॥

This PDF was downloaded from <http://stotrasamhita.github.io>.

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>